

۵۸, ۷۸۱
موز قتل: ۹۳۳۷۱۵۲.۴۴۸۷
۲۰۵.۲۰۹

کاشت، داشت و برداشت

گیاهان دارویی

تألیف

زینب بصیری

(کارشناس ارشد منابع طبیعی)

زینب سرافراز

(کارشناس ارشد زراعت)

سجاد جمشیدی

(کارشناس ارشد زراعت)

سرشناسه	: سرافراز، زینب،
عنوان و نام پدیدآور	: کاشت، داشت و برداشت گیاهان دارویی /تالیف زینب سرافراز، نیلوفر ماهری.
مشخصات نشر	: تهران : انتشارات تحقیقات آموزش کشاورزی، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	: ۱۳۷ ص:، مصور، جدول، نمودار.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۴۷۲-۱۰۲-۸
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
یادداشت	: کتابنامه: ص: ۱۳۱.
موضوع	: گیاهان دارویی
موضوع	: گیاهان دارویی -- ایران
شناسه افزوده	: ماهری، نیلوفر.
شناسه افزوده	: انتشارات تحقیقات، آموزش کشاورزی
رده بندی کنگره	: ۱۶۴RS
رده بندی دیویی	: ۶۱۵/۳۲۱
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۶۸۴۲۶۲

کاشت، داشت و برداشت گیاهان دارویی

تالیف :	زینب بصیری، زینب سرافراز و سجاد جمشیدی
ناشر:	انتشارات تحقیقات آموزش کشاورزی
شابک:	۹۷۸-۶۰۰-۴۷۲-۱۰۲-۸
تیراژ:	۱۰۰۰ نسخه
نوبت و سال چاپ:	اول/ ۱۳۹۸
ناظر فنی چاپ:	رضا غلامی
چاپ:	تحقیقات آموزش کشاورزی
قیمت :	۲۲۰۰۰ تومان

آدرس: تهران، میدان انقلاب، خیابان کارگر جنوبی، نبش خیابان وحید، بطری، ختمان، نادر، طبقه اول واحد ۱
 فروشگاه و نمایشگاه دائمی، انتشارات تحقیقات آموزش کشاورزی (ب.ری)
 تلفن: ۶۶۹۶۳۱۲۷-۶۶۴۸۱۲۳۰ - تلفکس: ۶۶۴۸۵۷۶۱ - همراه: ۳۲ ۹۵ ۹۱۰

www.Tahghighatkeshavarzi.com

Email: Rezagholami1355@yahoo.com

حق چاپ برای انتشارات تحقیقات آموزش کشاورزی محفوظ است.

صفحه	عنوان
۸	پیشگفتار
	فصل اول. تاریخچه گیاهان دارویی
۱۱	۱-۱- مقدمه
۱۲	۱-۲- دوران ما قبل اسلام
۱۴	۱-۳- دوران اسلامی
۱۵	۱-۴- گیاهان دارویی در ایران
	فصل دوم. طبقه بندی گیاهان دارویی
۱۸	۲-۱- مقدمه
۱۸	۲-۲- طبقه بندی گیاهان دارویی بر اساس مواد موثره
۱۸	۲-۲-۱- گیاهان تلخ (Ancho)
۱۹	۲-۲-۲- ضد التهاب (Antiphlogistica)
۱۹	۲-۲-۳- گیاهان ضد نفخ (Carminativa)
۱۹	۲-۲-۴- گیاهان معرق (Sudorifique)
۲۰	۲-۲-۵- گیاهان کاهش دهنده ی تعرق (Antidiaphoretica)
۲۰	۲-۲-۶- گیاهان مدر (Diuretique)
۲۰	۲-۲-۷- گیاهان خلط آور لعابدار (Expectorante Mucilaginoso)
۲۱	۲-۲-۸- گیاهان خلط آور و قی آور (Expectorante Emetique)
۲۱	۲-۲-۹- خلط آور محرک (Expectorantia Stimulantia)
۲۱	۲-۲-۱۰- گیاهان ضد سرفه (Antitussica)
۲۲	۲-۲-۱۱- گیاهان مسهل صفرا (Cholagoag)
۲۲	۲-۲-۱۲- گیاهان ملین و مسهل (Laxantia)
۲۲	۲-۲-۱۳- گیاهان مقوی قلب (Cardiotonica)
۲۲	۲-۲-۱۴- ضد آسم (Antiasthmatica)
۲۳	۲-۲-۱۵- مواد آرامبخش (Neirvina et sedativa)
۲۳	۲-۲-۱۶- ضد تصلب شرائین (Antisclerotica)

۲۳	۱۷-۲-۲- ضد فشار خون (Hypotensiva)
۲۴	۱۸-۲-۲- گیاهان معطر (Aromatica)
۲۴	۱۹-۲-۲- ضد انگل (Anthelminthica)
۲۴	۲۰-۲-۲- ضد دیابت (Antidiabetica)
۲۴	۲۱-۲-۲- امراض زنانه (Gynecologica)
۲۵	۲۲-۲-۲- ضد استفراغ (Obstipantia)
۲۵	۲۳-۲-۲- ضد تومور (Cytostatica)
۲۵	۳-۲- طبقه بندی فیلوژنتیکی
۲۶	۴-۲- طبقه بندی مصنوعی
۲۶	۵-۲- طبقه بندی طبیعی
۲۷	۶-۲- طبقه بندی کاربردی
	فصل سوم. گیاهان دارویی در ایران
۳۱	۱-۳- اهمیت کشت و بارر تاریخچه گیاهان دارویی در ایران
۳۲	۲-۳- وضعیت تجارت گیاهان دارویی در ایران
۳۴	۳-۳- مشکلات صنعت گیاهان دارویی
۳۵	۱-۳-۳- عدم وجود برنامه جامع ملی
۳۵	۲-۳-۳- سیستم توزیع نامناسب (عطاری ها)
۳۶	۳-۳-۳- جلوگیری از احداث واحدهای تولیدی در محدوده ۱۲ کیلومتری تهران
۳۶	۴-۳-۳- عملکرد ضعیف برخی از تجار ایرانی
۳۷	۵-۳-۳- ضعف در فناوری فرآوری و تهیه داروهای گیاهی
۳۷	۶-۳-۳- فقدان زیر ساخت های مناسب
۳۹	۴-۳- مزیت های گیاهان دارویی برای ایران
۴۰	۵-۳- سرمایه گذاری در تولید گیاهان دارویی
۴۲	۶-۳- شرایط فعلی
۴۲	۷-۳- آینده پیش رو
۴۳	۱-۷-۳- سرمایه اولیه
۴۴	۲-۷-۳- مجوزهای لازم
۴۴	۳-۷-۳- ریسک ها و تهدیدها

۴۵	۸-۳- جمع بندی
	فصل چهارم. صنعت اسانس در گیاهان دارویی
۴۷	۱-۴- مقدمه
۴۸	۲-۴- ساختار صنعت اسانس
۴۹	۳-۴- تولید جهانی اسانس
۵۰	۴-۴- راهکارهای لازم برای ورود به بازارهای جهانی اسانس
	فصل پنجم. اصلاح و تکثیر گیاهان دارویی
۵۴	۱-۵- مقدمه
۵۵	۲-۵- کشت بافت
۵۵	۳-۵- باززایی در شرایط آزمایشگاهی (In-Vitro Regeneration)
۵۶	۴-۵- حفاظت گونه های گیاهان دارویی از طریق نگهداری در سرما
۵۷	۵-۵- نشانگرهای مولکولی
۵۹	۶-۵- ارزیابی تنوع ژنتیکی و تعیین ژنوتیپ (Genotyping)
۵۹	۷-۵- شناسایی دقیق گیاهان دارویی
۶۰	۸-۵- انتخاب کیموتایپ های (Chemotypes) مناسب به کمک نشانگر
۶۱	۹-۵- تکثیر گیاهان دارویی به روش خوابانندگی
۶۳	۱-۹- خوابانیدن زمین
	فصل ششم. متابولیت های ثانویه گیاهان دارویی
۶۷	۱-۶- مقدمه
۶۷	۲-۶- راهکارهای افزایش متابولیت های ثانویه گیاهی از طریق کشت بافت
۶۸	۳-۶- استفاده از بیورآکتورها در تولید صنعتی متابولیت های ثانویه
۶۹	۴-۶- مهندسی ژنتیک
	فصل هفتم. کاشت، داشت و برداشت گیاهان دارویی
۷۲	۱-۷- مقدمه
۷۳	۲-۷- عوامل محیطی موثر بر رشد و مواد موثره گیاهان دارویی
۷۴	۳-۷- نگهداری و حفاظت از گیاه دارویی
۷۵	۴-۷- تهیه زمین
۷۵	۱-۴-۷- انتخاب زمین

۷۶	۷-۴-۲- عوامل آلودگی خاک
۷۷	۷-۴-۳- پاکسازی زمین
۷۸	۷-۴-۴- اصلاح خاک و کوددهی
۷۸	۷-۴-۵- خصوصیات فیزیکی خاک
۷۸	۷-۴-۶- خصوصیات شیمیایی خاک
۷۹	۷-۴-۷- کودهای سبز
۸۰	۷-۴-۸- انتخاب کود سبز
۸۱	۷-۴-۹- کودهای بیولوژیک یا سنتی
۸۲	۷-۴-۱۰- مهمترین کودهای شیمیایی
۸۴	۷-۵- خاک رری
۸۴	۷-۵-۱- خاکورزی اولیه
۸۵	۷-۵-۲- عمق شخم
۸۶	۷-۵-۳- کرت بندی
	فصل هشتم. گیاه دارویی بابونه
۹۰	۸-۱- مقدمه
۹۱	۸-۲- گیاه شناسی
۹۲	۸-۳- خاستگاه و پراکنش
۹۲	۸-۴- اهمیت اقتصادی
۹۳	۸-۵- نیازهای اکولوژیکی
۹۳	۸-۶- کاشت
۹۴	۸-۷- داشت
۹۵	۸-۸- برداشت
۹۵	۸-۹- موارد مصرف بابونه
۹۵	۸-۱۰- خواص دارویی و درمانی
۹۷	۸-۱۱- مواد موثره گیاه
۹۷	۸-۱۱-۱- ترکیبات لیپوفیل
۹۷	۸-۱۱-۲- ترکیبات هیدروفیل

فصل نهم. گیاهان دارویی آویشن و ماریتیغال

- ۱۰۰- ۹- ۱- مقدمه
- ۱۰۱- ۹- ۲- ماریتیغال
- ۱۰۲- ۹- ۳- ریخت شناسی گیاه ماریتیغال
- ۱۰۲- ۹- ۴- شرایط محیطی کشت ماریتیغال
- ۱۰۲- ۹- ۵- خواص عصاره ماریتیغال
- ۱۰۳- ۹- ۶- خواص دارویی ماریتیغال
- ۱۰۴- ۹- ۷- آفا مه ماریتیغال
- ۱۰۴- ۹- ۸- خواص جانبی
- ۱۰۵- ۹- ۹- آویشن
- ۱۰۵- ۹- ۱۰- نیازهای اکوفیزیکی آویشن
- ۱۰۶- ۹- ۱۱- کاشت آویشن
- ۱۰۸- ۹- ۱۲- برداشت آویشن
- ۱۰۸- ۹- ۱۳- خواص درمانی آویشن

فصل دهم. گیاهان دارویی شوید و شنبلیله

- ۱۱۱- ۱۰- ۱- گیاه شناسی شوید
- ۱۱۲- ۱۰- ۱- ۱- خواص غذایی و دارویی گیاه شوید
- ۱۱۳- ۱۰- ۲- تیره بقولات
- ۱۱۳- ۱۰- ۳- شنبلیله
- ۱۱۴- ۱۰- ۳- ۱- گیاه شناسی
- ۱۱۴- ۱۰- ۳- ۲- ارزش غذایی و دارویی
- ۱۱۴- ۱۰- ۳- ۳- شرایط مطلوب محیطی و خاکی
- ۱۱۵- ۱۰- ۳- ۴- ازدیاد

فصل یازدهم. گیاه دارویی نعنای

- ۱۱۷- ۱۱- ۱- مقدمه
- ۱۱۸- ۱۱- ۲- نعنای فلفلی
- ۱۱۹- ۱۱- ۳- گیاه شناسی و خصوصیات بیوشیمیایی

۱۲۰

۱۱-۴- اکولوژی نعناع فلفلی

فصل دوازدهم. گیاه دارویی گون

۱۲۳

۱۲-۱- مقدمه

۱۲۵

۱۲-۲- گون

۱۲۶

۱۲-۳- ترکیبات طبیعی

۱۲۷

۱۲-۳-۱- آلکالوئید

۱۲۷

۱۲-۳-۲- فلاونوئیدها

۱۲۸

۱۲-۳-۳- کومارین‌ها

۱۲۸

۱۲-۳-۴- گلیکوزیدها

۱۲۸

۱۲-۱-۵- بیگنان‌ها

۱۲۹

۱۲-۳-۶- استرین‌ها

۱۳۱

منابع مورد استفاده

www.ketabonline.ir

استفاده از گیاهان دارویی به منظور درمان با تاریخ زندگی انسان هم زمان بوده است. انسان در تمام دوران تاریخی چاره ای جز توسل به گیاهان نداشت. اگر چه در نیم قرن گذشته استفاده از داروهای شیمیایی و سنتزی به شدت رواج یافت ولی به سرعت آثار زیان بار آنها بر زندگی آنها سبب گرایش مجدد به گیاهان دارویی گردید، و این نکته که توسل به گیاهان دارویی همواره در طول تاریخ یکی از روشهای موثر درمان بوده است، به خوبی روشن است. تولید و پرورش گیاهان اسانس دار در مناطق گرمسیری و نیمه گرمسیری از سابقه بسیار طولانی برخوردار است بطوری که داد و ستد مواد خام این گیاهان بیشتر در تمدنهای باستانی مصر، یونان و ایران شکل یافته است. صنعت گیاهان دارویی در کشور علی رغم قابلیت ها و ظرفیت های فراوان، از وجود مشکلات متعددی رنج می برد؛ به گونه ای که رشته و گسترش صنعت مذکور بسیار کندتر از حدی است که شایسته آن می باشد. کتاب حاضر تلاشی و گردآوری اطلاعات جدید و به روز مراکز دانشگاهی و تحقیقاتی داخل و خارج کشور را می باشد به نرات می توان گفت که این کتاب پاسخگوی بسیاری از پرسشهای دانشجویان رشته های کشاورزی، پرورش گیاهان دارویی در مقطع کارشناسی و کشاورزان پیشرو در زمینه های علمی و عملی می باشد. بی تردید این اثر همانند بسیاری از آثار علمی خالی از خلل نمی باشد. لذا مایه خرسندی است که با نفاست به ما را در ارتقا آثار بعدی راهنمایی نمایید.